

Ansökan om stöd

1.1 Allmänna uppgifter

Projektnamn: Klimatneutrala Gotland 2030 - Viable Cities

Ansökansid: 595313

Ärendeid: 20368748

Typ av finansiering: Regionala projektmedel

Sista ansökningsdag: 2032-12-31

Ansvarig organisation: Region Gotland

1.2 Stödsökande

Namn: REGION GOTLAND

Org.Nr: 212000-0803

Antal anställda: 9999

621 81 VISBY

Sverige

Arbetsställe

Namn: REGIONSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

Arb.ställenr.: 19133727

Postadress:

Besöksadress:

VISBORGSALLÉN 19

621 81 VISBY

621 50 VISBY

Region: Gotland

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Ja

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Ja

Hemsida

<https://gotland.se/>

1.3 Samverkanspart

Namn: Aktiebolaget Gotlandshem

Org.Nr: 556066-0523

Antal anställda: 199

Postadress:

621 83 VISBY

Sverige

Arbetsställe

Namn: Huvudkontoret

Arbetsställenr.: 10455699

Postadress:

Besöksadress:

VISBORGSALLÉN 29

621 83 VISBY

621 50 VISBY

Region: Gotland

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Nej

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Ja

Hemsida

<https://www.gotlandshem.se/>

Namn: Gotlands Elnät Aktiebolag

Org.Nr: 556537-4724

Antal anställda: 99

Postadress:

Box 1095

621 21 VISBY

Sverige

Arbetsställe

Namn: Huvudkontor

Arbetsställenr: 50797257

Postadress:

Box 1095

621 21 VISBY

Besöksadress:

Västra Törnekviör 4

621 43 VISBY

Region: Gotland

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Nej

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Ja

Hemsida

<https://gotlandsenergi.se/>

Namn: Ideella föreningen Tillväxt Gotland med firma
Tillväxt Gotland

Org.Nr: 802439-4416

Antal anställda: 19

Postadress:

DONNERS PLATS 1 oTR

621 57 VISBY

Sverige

Arbetsställe

Namn:

Arbetsställenr: 46354288

Postadress:

DONNERS PLATS 1 oTR

621 57 VISBY

Besöksadress:

DONNERS PLATS 1 oTR

621 57 VISBY

Region: Gotland

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Ja

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Nej

Hemsida

<https://tillvaxtgotland.se/>

Namn: SCIENCE PARK GOTLAND

Org.Nr: 802419-6050

Antal anställda: 9

Postadress:
CRAMERGATAN 3
621 57 VISBY
Sverige

Arbetsställe

Namn:

Arbetsställenr: 42989137

Postadress:
CRAMERGATAN 3
621 57 VISBY

Besöksadress:
KASERNGATAN 1
621 57 VISBY
Region: Gotland

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Nej

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Ja

Hemsida

<https://scienceparkgotland.se/>

Namn: UPPSALA UNIVERSITET

Org.Nr: 202100-2932

Antal anställda: 9999

Postadress:
BOX 256
751 05 UPPSALA
Sverige

Arbetsställe

Namn: UNIVERSITETETS FÖRVALTNINGEN

Arbetsställenr: 19063486

Postadress:
BOX 256
751 05 UPPSALA

Besöksadress:
DAG HAMMARSKJÖLDS VÄG 7
752 37 UPPSALA
Region: Uppsala

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Ja

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Ja

Hemsida

<https://www.uu.se/>

1.4 Betalningsätt

Typ av konto: Plusgiro

Kontonummer: 189750-3

Detaljerad info:

1.5 Projektinformation

Vilket/vilka problem vill projektet lösa?

Region Gotland, tillsammans med ett starkt konsortium som representerar akademi, näringsliv och civilsamhälle, söker Viable Cities för att samla kraft, samverka och bedriva gemensamma insatser för att ta nästa steg i klimat- och energiomställningen och driva på utvecklingen av hållbara klimatneutrala städer.

Gotland står inför ett antal större utmaningar, som har beskrivits i egna omvärldsanalyser och analyser gjorda i samarbete med OECD. Den globala uppvärmningen påverkar särskilt kustområden och öar. För att skapa ett hållbart samhälle behöver Gotland dessutom hantera ett unikt geopolitiskt läge vars betydelse har intensifierats genom NATO-medlemskapet. Gotland har en åldrande befolkning, och ett stort behov av inflyttare i arbetsför ålder för att hålla ekonomin och välfärden igång. Många branscher på ön präglas av den stora säsongsvariationen. Samtidigt skapar ö-läget utmaningar för befolkningstillväxt och stort avstånd till större marknader. Gotland står inför många utmaningar, och kraftsamling behövs för att säkerställa att omställningen trots detta har fortsatt god fart mot klimatmålen.

Fonden för rättvis omställning (FRO) har pekat ut Gotland som en av tre regioner i Sverige som är extra utsatt vad gäller att hantera socioekonomiska konsekvenser av klimatomställningen. Det finns också stort tryck, vilja och engagemang i det gotländska samhället för att gemensamt uppnå de klimatmål som fastslås i den regionala utvecklingsstrategin.

Behovet av en grön omställning innebär möjligheter att skapa nya, hållbara produktionssystem och konsumtionsmönster. Mineralindustrin i Slite utgör idag det tredje största punktutsläppet av koldioxid i Sverige och är samtidigt en av Europas största och modernaste industrier som producerar cement. En omställning till koldioxidneutral cementproduktion är av största vikt och ett prioriterat område för att nå klimatneutralitet på Gotland samt för att nå hela Sveriges klimatmål. Ett behov av samlande resurser, verktyg och samverkansytor har identifierats för att accelerera omställningen till ett klimatneutralt Gotland.

Det insulära läget ger Gotland behov av samverkan i nationella och internationella sammanhang för stöd och kunskapsdelning. Det geopolitiska läget som råder skapar oförutsägbarhet kring hur klimatomställningen kommer att påverkas, och en samlande organisation och kraft för att säkerställa målpuffyllnad också i ett föränderligt politiskt klimat är av största vikt.

Det etablerade partnerskapet mellan Uppsala universitet och Region Gotland säkrar möjligheter för innovation och kunskapspridning. Det i sin tur bidrar i förlängningen till kompetensförsörjning, samt främjar möjligheterna för goda levnadsvillkor, grön omställning och tillväxt inom det gotländska samhället.

På Gotland finns dessutom ett driv och en kraft att nyttja i samhället och dess kultur, men den samlande funktionen och plattformarna behövs för att maximera resultat och effekt. Som medlem i Viable Cities och som deltagande i Klimatneutrala städer 2030 3.0 skulle Gotland bidra med sina unika erfarenheter av klimatomställning till nationella och internationella medlemmar.

Ansökan är resultatet av ett förvaltningsövergripande samarbete inom Region Gotland, där representanter från regionstyrelseförvaltningen, teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen utgjort en arbetsgrupp. Arbetsgruppen har i sin tur bjudit in externa aktörer i konsortiet för att löpande ta del av och påverka utformningen av innehållet. Processen för att ta fram ansökan har varit effektiv, vilket visar att klimat- och energiomställningen är en högt prioriterad fråga för alla förvaltningar i Region Gotland samt aktörerna i konsortiet.

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

Syftet med projektet är att accelerera klimatomställningen på Gotland genom att skapa ett tydligt ramverk, struktur och organisation för ett hållbart och klimatneutralt samhälle. Projektet genomförs i bred samverkan mellan Region Gotland, Uppsala Universitet, Tillväxt Gotland, Science Park Gotland, GotlandsHem och GEAB. Projektet ska ta fram Klimatkontrakt Gotland 2030, utveckla en gemensam klimatfärdplan och klimatinvesteringsplan som inkluderar både offentliga och privata investeringar. Projektet ska även etablera ett omställningsteam och en omställningsarena. Projektet pågår i tre år med start 2025. Projektet har en totalbudget på 6 miljoner kronor. Projektet finansieras av Energimyndigheten och Region Gotland.

Vilken/vilka är projektets målgrupp(er)?

Projektets målgrupper inkluderar en bred uppsättning av intressenter på Gotland:

- Invånare på Gotland
- Lokala företag och näringslivsaktörer
- Offentlig sektor
- Civilsamhällesorganisationer och ideella föreningar
- Akademin

Vad förväntar ni er att projektets planerade aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt?

På kort sikt förväntar vi oss att projektets planerade aktiviteter kommer att leda till ökad medvetenhet och kunskap om klimatfrågor och hållbara lösningar bland målgrupperna. Den förstärkta samverkan och dialogen mellan olika aktörer genom Klimatkontrakt Gotland 2030 kommer att skapa en mer sammanhållen strategi för klimatomställningen. Genom att etablera ett klimatomställningsteam som består av representanter från olika sektorer, kan projektet säkerställa en mer integrerad och sammanhållen strategi för klimatomställningen. Detta kan innebära snabbare och mer effektiv implementering av hållbarhetsåtgärder, samt en tydligare kommunikation om mål och framsteg.

Vilka effekter - hos målgruppen eller i samhället - förväntar ni er att projektet uppnår på lång sikt?

På lång sikt förväntar vi oss att projektet kommer att leda till ett klimatneutralt Gotland, i linje med målet att minska koldioxidutsläppen och övergå till ett energisystem baserat på förnybar energi. Detta innebär konkreta effekter som minskade växthusgasutsläpp, ökad användning av förnybar energi och förbättrad resurseffektivitet. För samhället i stort innebär detta en förbättrad livsmiljö, ökad ekonomisk hållbarhet och resiliens mot klimatförändringar. För invånare och företag innebär det också nya möjligheter för innovation och utveckling inom hållbara teknologier och lösningar.

Hur ska projektet organiseras och styras?

Region Gotland (RSF, avd. regional utveckling, enhet samhällsplanering) är ansvarig för projektets genomförande och kommer anställa en projektledare för att driva projektet och leda projektteamet.

Projektteamet är ansvarigt för att genomföra aktiviteterna inom arbetspaketet och leverera mot

uppsatta mål. Teamet består av:

- *Projektledare 100 % enhet samhällsplanering, RSF, Region Gotland
- *Administration 15 % enhet RSF ekonomistöd, RSF, Region Gotland
- *Kommunikatör 20 % Energicentrum, RSF, Region Gotland
- *Projektmedarbetare 50 %, Tillväxt Gotland

Enligt krav från Viable Cities ska projektet genomföras tillsammans med samverkansparter som utgör ett konsortium, villa representerar gotländskt näringsliv, civilsamhälle, akademi och offentlig verksamhet

utifrån ambitionen att bygga ett klimatneutralt samhälle på Gotland. Representanter för konsortiet bidrar till projektet direkt i projektteamet eller via projektets expertgrupp och styrgrupp. Till konsortiet kopplas följande

aktörer:

- * Aktiebolaget Gotlandshem
- *Energicentrum Gotland (Region Gotland)
- *Gotlands Energi AB (GEAB)
- *Science Park Gotland
- *Tillväxt Gotland
- *Uppsala Universitet (Campus Gotland)

Projektets expertgrupp är stöd till projektteamet och sammankallas 4-6 gånger per år. Deltagare i gruppen har

tydlig överblick inom sin egen organisation. Till expertgruppen kopplas representanter för Region Gotland,

UUCG, SPG, GEAB och AB Gotlandshem. Deltagande i expertgruppen sker enligt upprättat avtal vid projektets uppstart, där samtliga organisationer skriver under på att gå in med egen tid för att delta i expertgruppen.

Projektets styrgrupp stöttar projektledare i arbetet med att leda projektet. Styrningen av projektet kan med fördel

samordnas i redan existerande styrgrupp som samlar olika pågående klimat- och energiomställningsprojekt. I

styrgruppen deltar redan flera av de organisationer som är representerade i konsortiet.

Hur ska projektet avgränsas från ordinarie verksamhet?

Projektet är tydligt avgränsat från den ordinarie verksamheten hos samtliga deltagande parter. Projektet har ett klart definierat syfte och mål, nämligen att utveckla och implementera Klimatkontrakt Gotland 2030. Detta syfte är unikt för projektet och kompletterar snarare än konkurrerar med den ordinarie verksamheten hos samtliga parter.

Projektet är även strukturerat med en egen organisation och ett dedikerat team som fokuserar exklusivt på projektets genomförande. Detta inkluderar ett klimatomställningsteam som består av medlemmar från olika sektorer och expertområden, som alla arbetar specifikt mot projektets mål.

Projektet har en separat finansiering och budget, vilket säkerställer att resurserna används uteslutande för projektaktiviteter. Denna separata finansiering innebär att projektet inte belastar eller påverkar den ordinarie verksamhetens ekonomiska resurser. Region Gotland, i rollen som projektägare, har tydliga upparbetade rutiner och riktlinjer för att administrera och hantera projekt. Exempelvis har alla projekt en egen kodsträng som särskiljer redovisningen från den ordinarie verksamheten.

Projektets aktiviteter är också tidsbegränsade och planerade att genomföras inom en fastställd tidsram, vilket skiljer dem från de kontinuerliga och långsiktiga uppgifterna inom ordinarie verksamhet. Genom att ha en tydlig början och slut, med definierade milstolpar och deadlines, kan projektets framsteg mätas och utvärderas separat från den löpande verksamheten.

Slutligen är uppföljningen och rapporteringen av projektets framsteg specifika för projektet och skiljer sig från de vanliga rapporteringsprocesserna inom organisationen. Projektet följer en särskild uppföljningsplan med regelbundna rapporter och utvärderingar till finansiärer och styrgrupp för att säkerställa att det fortskrider enligt plan och uppnår sina mål.

Genom detta säkerställer vi att projektet är tydligt avgränsat från den ordinarie verksamheten och kan fokusera på att uppnå sina specifika mål utan att påverka de vanliga arbetsuppgifterna och ansvarsområdena inom organisationen.

Hur är hållbarhetsaspekter integrerade i projektet?

Projektet är utformat med ett starkt fokus på samtliga tre hållbarhetsaspekter, dvs. det ekologiska, sociala och ekonomiska. I linje med Agenda 2030-målen och Gotlands regionala utvecklingsstrategi Vårt Gotland 2040, bidrar projektet direkt till flera av de specifika effektmålen som lyfts fram i strategin.

Projektet har ett huvudfokus på klimatomställningen och främjar användningen av förnybar energi. Detta ligger i linje med effektmålen "Ett klimatneutralt Gotland" och "Ett energisystem baserat på förnybar energi". Genom att implementera energisnåla lösningar och förnybara energikällor, bidrar vi till att Gotland kan vara en förebild i energi- och klimatomställningen. Detta stödjer också Agenda 2030-målen för hållbar energi för alla (mål 7) och bekämpa klimatförändringarna (mål 13).

Projektets fokus på stadsutveckling och stadsmiljöer syftar till att främja en trygg och attraktiv livsmiljö, vilket bidrar till effektmålet "En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor". Genom att skapa gröna, säkra och inkluderande utemiljöer stärker vi gemenskapen och livskvaliteten för alla invånare, särskilt barn och unga. Detta går hand i hand med Agenda 2030-målen för hållbara städer och samhällen (mål 11) samt god hälsa och välbefinnande (mål 3).

Slutligen, arbetar projektet aktivt för att främja jämställdhet och jämlikhet genom inkluderande och jämställda dialoger där alla aktörers intressen och åsikter tas tillvara. Detta främjar social hållbarhet och jämlikhet, vilket kopplar direkt till Agenda 2030-mål 5 (Jämställdhet) och mål 10 (Minskad ojämlikhet) genom att säkerställa att alla, oavsett könstillhörighet, har lika möjligheter att delta och påverka projektet.

Vilken/vilka kommuner eller län ska projektet omfatta? Valda länder

Sverige

Vilken/vilka kommuner eller län ska projektet omfatta? Valda län

Gotland

Vilken/vilka kommuner eller län ska projektet omfatta? Valda kommuner

Gotland

1.6 Tid och aktivitetsplan

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
1) Klimatkontrakt 2030	Arbetspaketet syftar till framtagandet av Klimatkontrakt Gotland 2030 i enlighet med Viable Cities format. Klimatkontraktet kommer bestå av en klimatfärdplan och en klimatinvesteringsplan. Stöd och kunskapsinhämtning kommer	2025-01-01 - 2027-09-30	2 000 000

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
	<p>att ske i Viable Cities Transition Labs som äger rum under projektiden. I arbetet kommer alla projektets aktörer att inkluderas för att säkerställa god förankring och även en bred upplevelse av att klimatkontraktet förpliktigar till handling och utveckling i linje med de satta målen. Mötesstruktur, samarbetsformer och mandat inom respektive deltagande aktörsorganisation utreds i arbetspaketet. Vikt kommer att läggas vid att tydliggöra hur ansvaret för genomförandet av målen i klimatkontraktet ska arbetas in i befintliga styrnings- och ledningsstrukturer.</p>		
Klimatfärdplan	<p>Aktiviteten ska ta fram en väl utarbetad och samordnad portfölj av satsningar och investeringar för att accelerera klimatomställningen i syfte att nå målen om ett klimatneutralt samhälle. I projektet kommer en färdplan mot en klimatneutral ö-region tas fram som innehåller konkreta aktiviteter mot målen, som under projektiden kommer genomföras, kommuniceras och följas upp. Färdplanen kommer att utgå ifrån den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, samt bygga vidare på genomförandeprogram för klimat, miljö och energi. Andra relevanta politiskt antagna planer, program och mål kan utgöra en kunskapsgrund in i arbetet och där det är lämpligt väga in dessa i utformandet av färdplanen. Gemensamma aktiviteter tas fram i samarbete mellan alla aktörer i projektet. Vi kommer att genomföra flera seminarier och workshops löpande i syfte att vidareutveckla arbetet med att ta fram en portfölj av insatser mot en klimatneutral plats.</p>	2025-01-01 - 2027-09-30	1 000 000
Klimatinvesteringsplan	<p>En klimatinvesteringsplan med tidsatta och budgetsatta aktiviteter kommer att tas fram med färdplanen som grund. Investeringsplanen omfattar de</p>	2025-01-01 - 2027-09-30	1 000 000

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
	offentliga investeringar som planeras för att nå långsiktiga målen i klimatkontraktet, stöd till näringsliv och privata aktörer, samt de privata satsningar som identifieras under projektets gång.		
2) Klimatomställningsfunktion	Arbetspaketet ska utveckla arbetsbeskrivning och organisation för en permanent klimatomställningsfunktion som ska ha ett sammanhållande ansvar för klimat- och energiomställningen på Gotland.	2025-01-01 - 2027-09-30	2 000 000
Etablera klimatomställningsteam	Aktiviteten syftar till att bygga upp strukturer, säkra ett åtagande från deltagande organisationer för att etablera ett långsiktigt klimatomställningsteam. Klimatomställningsteamet kan bland annat ansvara för genomförande, revidering och uppföljning av Klimatkontrakt Gotland 2030. Initialt kommer funktionen att leda klimatomställningsteamet organisatoriskt tillhöra Region Gotland. Roll, placering och mandat utreds och klargörs, liksom klimatomställningsfunktionens ansvar och mandat i det tvärssektoriella arbete som inkluderar alla parter inom klimatkontraktet. Process för uppföljning och utvärdering av klimatomställningsteamets arbete ska tas fram. I aktiviteten ingår det även att bestämma hur expertgruppens funktion och sammansättning kan leva kvar efter projektets avslut.	2025-01-01 - 2027-09-30	2 000 000
3) Omställningsarena	Arbetspaketet syftar till att etablera en struktur för inkluderande och delaktighet i omställningen till klimatneutralitet på Gotland.	2025-01-01 - 2027-09-30	2 000 000
Etablera en omställningsarena	Aktiviteten handlar om att ta fram en långsiktig modell och plan för en omställningsarena som syftar till lärande, innovation och vidare utveckling av klimatkontrakt och färdplanens aktiviteter. Under projektet utvärderas befintliga samverkansplattformar som involverar medborgare, akademi, näringsliv och övriga lokala aktörer.	2025-01-01 - 2027-09-30	2 000 000

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
	Utifrån detta ska arbetspaketet vidare föreslå om befintliga samverkansplattformar kan utgöra en omställningsarena eller om en ny behöver tillskapas. Här kan exempelvis initiativ som workshops, testbäddar och arrangemang i Almedalen genomföras och utvärderas.		

Finansiär	2025	2026	2027							Totalt
Aktiebolag: Finansiera del av egen resekostnad enligt utlysningens krav på 40% egenfinansiering för företag.										
Gotlands Energi Aktiebolag: Finansiera del av egen resekostnad enligt utlysningens krav på 40% egenfinansiering för företag.	8 000	8 000	8 000							24 000
Total privat kontantfinansiering	16 000	16 000	16 000							48 000
Total privat finansiering	16 000	16 000	16 000							48 000
Summa medfinansiering	1 000 000	1 000 000	1 000 000							3 000 000

Stödfinansiering

Finansiering	2025	2026	2027							Totalt
Stödfinansiering	1 000 000	1 000 000	1 000 000							3 000 000

Sammanställning

Stödandel av faktiska kostnader	50,00%
Stödandel av totala kostnader	50,00%
Stödandel av stödgrundande finansiering	50,00%
Stödandel av total finansiering	50,00%
Andel annan offentlig finansiering	49,20%
Andel offentlig finansiering	99,20%
Andel privat finansiering	0,80%

1.8 Förskott

Sökt förskottsbelopp: 0,00

Motivering:

1.9 Mina kontakter

Namn: Malena Bendelin
Telefonnummer:
Mobiltelefonnummer:
E-postadress: malena.bendelin@gotland.se
Roll: Övrigt

1.10 Dokument

Filnamn: Utlysning-Klimatneutrala-stader-2030-3.0-slutversion-6-mars-2024.pdf
Beskrivning: Utlysningstext Viable Cities
Uppladdningsdatum: 2024-07-12
Filnamn: Ansökan Viable Cities slutgiltig.pdf
Beskrivning: Ansökan till Energimyndigheten
Uppladdningsdatum: 2024-07-12
Filnamn: Stödbrev Viable Cities.pdf
Beskrivning: Stödbrev (krav enligt utlysning)
Uppladdningsdatum: 2024-07-12
Filnamn: Förändringsteori Viable Cities.pdf
Beskrivning: Förändringsteori
Uppladdningsdatum: 2024-07-12
Filnamn: Originalansökan
Beskrivning: Inkommen originalansökan - Maskinläsbart format
Uppladdningsdatum: 2024-07-12
Filnamn: Signeringsinformation
Beskrivning: Ansökan
Uppladdningsdatum: 2024-07-12
Filnamn: Budget.xlsx
Beskrivning: Detaljerad budget
Uppladdningsdatum: 2024-07-12